

Folketingets Beskæftigelsesudvalg
lov@ft.dk

Hans Andersen
Hans.Andersen@ft.dk

Beskæftigelsesministeriet
Holmens Kanal 20
1060 København K

T +45 72 20 50 00
E bm@bm.dk
www.bm.dk

CVR 10172748

J.nr. 2022 - 2616
13. april 2022

Beskæftigelsesudvalget har i brev af 18. marts 2022 stillet følgende spørgsmål nr. 236 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Hans Andersen (V).

Spørgsmål nr. 236:

”Vil ministeren med udgangspunkt i Arbejdsmarkedskommissionens anbefaling om en konjunkturafhængig dagpengeperiode redegøre for effekterne på arbejdsudbuddet, provenu og BNP ved indførelse af en konjunkturafhængig dagpengeperiode? Det bedes beregnes ud fra en konjunkturafhængig periode, der følger nedenstående model:

- a. Hvis arbejdsløshedsprocenten er under 3,5 pct., giver det en dagpengeperiode på 1 år.
- b. Hvis arbejdsløshedsprocenten er 3,6-4,4 pct., giver det en dagpengeperiode på 1 år og 3 måneder.
- c. Hvis arbejdsløshedsprocenten er 4,5-5,3 pct., giver det en dagpengeperiode på 1 år og 6 måneder.
- d. Hvis arbejdsløshedsprocenten er 5,4-6,2 pct., giver det en dagpengeperiode på 1 år og 9 måneder.
- e. Hvis arbejdsløshedsprocenten er over 6,3 pct., giver det en dagpengeperiode på 2 år?”

Svar:

I forbindelse med dagpengekommissionen undersøgte man fordele og ulemper ved et konjunkturafhængigt dagpengesystemet i arbejdspapiret: ”Konjunkturafhængighed i dagpengesystemet”. Sammenfattende peger kommissionens analyse på, at den teoretiske litteratur generelt understøtter, at der er en række samfundsmæssige fordele ved et konjunkturreguleret dagpengesystem, men at empiriske studier kun svagt understøtter dette resultat.

En teoretisk fordel ved et konjunkturafhængigt dagpengesystem er, at det kan medvirke til at forstærke de automatiske stabilisatorer, idet udgifterne til dagpenge vil øges i lavkonjunkturer og reduceres i højkonjunkturer. En forøgelse af de automatiske stabilisatorer kan bidrage til at reducere udsvingene i økonomien, og kan dermed være velfærdsforbedrende – ud fra et stabiliseringshensyn.

Dagpengesystemet udgør dog allerede i dag en automatisk stabilisator. Det skyldes, at højere aktivitet i dagpengesystemet under en lavkonjunktur øger de offentlige udgifter til dagpenge.

Et konjunkturafhængigt dagpengesystem udløser også en række u hensigtsmæssigheder og praktiske vanskeligheder. Blandt andet er ledigheds mønstrene ret uens for forskellige grupper af ledige på tværs af konjunkturerne, mens dagpengeperiodens længde fastsættes ud fra den generelle ledighed. Derudover vil ledige i næsten samme ledighedssituation blive behandlet forskelligt, således at ledige, der lige akkurat bliver ledige før en skæringsdato, hvor ledighedsprocenten falder under en grænseværdi, får en længere dagpengeperiode end ledige, der lige akkurat bliver ledige efter, selvom deres ledighedsbaggrund er stort set ens.

En anden udfordring er at finde en hensigtsmæssig indikator for konjunktursituationen. Arbejds markedskommissionen lagde op til at anvende bruttoledigheden. Brugen af ledighedsprocent har den u hensigtsmæssighed, at der er indbygget en forsinkelse i forhold til konjunkturudviklingen. Det kan potentielt udhule hensigten med et konjunkturafhængigt dagpengesystem som en automatisk stabilisator.

Arbejds markedskommissionens anbefaling til udmøntning består i, at forlængelserne igangsættes ved kvartalets start og gælder kun for ledige, som inden for 3 måneder opbruger deres dagpengeret. Det har den ulempe, at ledige, der for eksempel har mere end 3 måneders dagpengeret tilbage, vil afholde sig fra at tage et midlertidigt arbejde, hvis de har en forventning om, at dagpengeperioden forlænges i en efterfølgende periode. Det skyldes, at den ledige ellers ikke opfylder kravet om mindre end 3 måneders tilbageværende dagpenge, som udløser forlængelsen.

Den forslåede model vil indebære en reduktion af dagpengeperioden i de fleste konjunktursituationer, da den maksimale dagpengeperiode i dag udgør to år med mulighed for forlængelse i op til ét år. Modellen vil derfor vurderes medføre en reduktion af ledigheden og en positiv virkning på beskæftigelsen.

Beskæftigelsesministeriet vurderer dog, at kompleksiteten, usikkerheden omkring udmøntningsvalg, som skal tage højde for u hensigtsmæssigheder og praktiske vanskeligheder, præcisering af konjunkturindikatoren mv., gør, at beregningen af de økonomiske konsekvenser vil være for antagelsestunge og usikre..

I stedet er der udarbejdet et overkantsskøn af effekterne for et konjunkturafhængigt dagpengesystem som skitseret i spørgsmålet. Overkantsskønnet består i en generel forkortelse af dagpengeperiode til ét år med mulighed for fleksibel forlængelse. Det vurderes at øge den strukturelle beskæftigelse med ca. 19.600 fuldtidspersoner og forbedre den strukturelle saldo med 6,6 mia. kr. efter skat, tilbageløb og adfærd fuldt indfaset. Som beskrevet er dette dog et overkantsskøn af effekterne af modellen, selv i situation med en ledighed på under 3,5 pct. Det skyldes, at det ikke forventes, at dagpengemodtageres adfærdsreaktioner på dagpengeperiodens længde vil kunne overføres til et konjunkturafhængigt dagpengesystem.

Venlig hilsen

Peter Hummelgaard
Beskæftigelsesminister